

NÉPBARÁT.

Vasárnap június 9-én.

1850.

Léggörén repült túl s elzavarta
 Őt a fergeteg, de szárnyait
 Nem szegé; s majd visszatér okultan,
 Kit most a tapasztalás tanít:
 El kell jöni a jó kedvnek újra
 Vig derüvel a komor borura. P. I.

Tartalom. Báró Elgenheim. (Folyt.) — A szegénységről — Méhkosár. — Hány hét a világ?

Bárá Elgenheim.

(Folytatás.)

E rövidke beszélt az ezredes csak a legnagyobb megerőltetéssel tudta bevégezni, a szó majd majd torkán akadt, rövid mondatokban és nagy megfeszítéssel beszélt, s mihelyt végezte beförült és magát eltemetni látszék bánatában.

„Ön azt képzeli — monda kifordulva s jobbot megcsorítva — ön azt képzeli, hogy e gyászos jelenet helyezett ez állapotba. Oh bár csak emlékezet csupán e borzasztó esemény terhelné. De fájdalom nem így van. — Szeméről egy könnyüt törölt le s reszkető hangon folytató — Ön meg fogja hallani történetemet... egy élő lénynek sem szólottam róla... s úgy hiszem az én időm sincs megszűni már.“

Miután idegeit egy hatalmas adag mákonnyal — borzasztó nyavalyája egyetlen orvosszerével — megerősíté, így szóla:

„Strassburghban tettem le közlegénynek; négy év múlva éppen azon napon az elchingeni csatátéren zászlóaljfőnöknek neveztettem ki. Ezer kétszáz emberből álló zászlóaljunkból csak száznyolczvanon jöttünk ki a tűzből; a hivatalos jelentést azon hadtest részéről ez

este magam tevém, mint legidősebb tiszt, ki csak százados valék.

„Kicsoda vezette a rohamcsapatot a fedett úton?“ kérdé a császár, midőn az elstek és sebesültek névsorát Duroc-nak átadám, ki Napoleon mellett állott.

„En, felséges uram.“

„Ön őrnagy a hetedik ezrednél — monda a császár. — Most már önök közül még más után is kell tudakozódnom; hogy hívják azt, ki az osztrák ágyutelepet Dorran Kopfnál meglepte?“

„Ujból csak ő, felséges uram“ — közbevága Duroc, midőn látá hogy én habozok a felelettel.

„Jól van, igen jól van, Elgenheim; ird fel őt, mint „zászlóaljfőnököt“ Duroc, és ezredének ezredesét. Így uram, ön honfiai engemet igaztalannak és szűkmarkunak neveznek. Mutassa meg ön nekik ma östéröl kelt kinevezését és legalább ön tegyen bizonyágot mellettem.“

„Meghajtottam magam s néhány köszönő szót dadogtam; éppen távozni akarek, midőn Duroc, ki ez alatt valamit sugott volt a császár fülébe, fennhangon így szóla: „Bizonyos vagyok benne, ő embere lesz — Elgenheim, ő felsége egy igen fontos sürgönyt akar Inn-

spruckba küldeni Ney tábornagyhoz. Ennek kivitele, bátorságon kívül még valami egyebet is kíván; nem csekély ügyességet igényel; a Salzburg feletti szoros utak a tyroli vadászok kezében vannak: egy hét alatt két rendbeli előőrsöt vágta el, s rajtok áttörni nem kevesebb mint egy ezred kívántatik. Hajlandó lenne-e ön e vállalat vezényletét elvállalni?

„Ha ő felsége megtisztelne vele...”

„Elég uram — közbevágott a császár — nincs vesztegetni való időnk... ön számára a rendelet kész lesz hajnalhasadtára... térkutatóul kap ön még egy század lovas vadászt, legyen indulásra készen holnap reggelre.”

Más nap reggel nyolczszáz emberből álló csapatommal elhagyám a tábornok s délnek vonultam. Csodálatosnak látszhatik, hogy néhány sorból álló sürgöny kézbesítésére miképpen lehetett ennyi erőre szükség, s valójában eleintén magam is így veledtem volt, de láttam Spanyolhonban hasonlószerű szolgálatban két ezer s még eunél is több embert, a mi több, nem mindig sikerrel. Egy hét sem tölt beie, Landsberghez közeledtünk s a havasos vidékbe értünk. A szorosok, melyek eleintén elég szélesek voltak hadi műtételekre, apránkint megszűkültek, s a hegyek mind két felől vadabbak és meredekebbek lettek; szúrós levelű tölgy és fehér cser bokrok alig borították bé a setét gránit sziklákat, melyek oly könnyedén valának egymásra halmozva, hogy a legkisebb lökésre lehengeredettek. A völgyekben a hegyi patakok sebes folyókká egyesültek, melyek iszonyu szikla tömegek között csörömpöltek, s tetemes tájték tornyok néha a mellette levő keskeny útra kicsaptak. Itt gyakran csak négy ember mehetett egy sorban; s a völgy kanyarodásai ezer lépésnél messzibb előrelátni soha sem engedtek; helyzetünk, megtámadás esetére, koránt sem volt kedvező. Három egész nap folytattuk útunkat, a meglepetés ellen minden kigondol-

ható elővigyázatokat használva; a lovasság egy része térkutatók gyanánt mindig előre járt, más része meg aomenetet zárta bé, követve a füstet három, négy ezer lépésnyire. A felettünk kiálló iszonyu szirttömegek, melyek olykor olykor a kék égből csak egy darabka foltot hagyának látni — a mely völgyek gyászos viszhangjai — a vizek rekedtes csörömpölése — vagy vad sivitásai a fekete sasnak — mind egyesültek arra, hogy csapatunkat leveretéssel és setét sejtelmekkel töltsék el, melyek ellen mindegyikök hasztalan próbált küzdeni. Már harmadszor jött fel felettünk a nap, mióta Tyrolba hatoltunk, s mégis egyetlen lakosát se láttuk volt ez országnak. Az út melletti néhány kunyhó üres volt — a nyájak a hegyekről eltűntek és elöttünk szomorú sivatag terült el, nem élénkítve egyetlen élő lénytől is. Embereimre e magány sokkal mélyebben hatott, mintha minden lépésnyi haladást fegyverrel kellett volna kiküzdeniök. A veszély iránt régóta elfásultak volt, s örömet tanálkoztak volna akármi látható ellenséggel; de a lelkekben felkelő setét képek oly elleneik valának, melyeket ezelőtt soha sem sejdítettek, melyekkel soha sem tanálkoztak volt. A mi engemet illet, e pusztulás bennem csak egyetlen gondolatot támasztott, s midőn a vad és sivar hegyekre tekinték, melyeken csak a vadász kunyhója, meg a pásztor vityillója emelte fel alázatos fejét, a megtámadó háboru borzasztó igaztalansága a maga teljességében állott lelkem eleibe. Ujból és újból kérdeztem magamtól: mit nyerhet a nagyság és hatalom az ily szegénységeli őszszeütközésből? Miképp lehetett tárgya e magányos vidékek alacson lakója a királyi boszszunak? vagy setét hegyormai a királyi nagyravágyásnak? és mindezek felett, a tyroli paraszt ugyan mit tehetett, hogy a háboru romboló árját lakhelye ellen zudítsa? Elgondolai, hogy csak néhány nappal ezelőtt, a vadász vidám dala zengett e völgyeken, s gyermekek nevetése hangzott

azon k
csendes
jánál ne
nem ne
hagyták
leg volt
kében a
rajta ki
kellott v
nyire va

E
egy ki
mig a l
pontról,
lépésnyi
megnéz
kezik-é
ban meg
valamit
meg-me
tisztán l
beralako
tünk, az
a hegye
rejtezve.

Min
hogy be
czet sen
lovam m
ték, mi
ledtem,
oldalvas
tudná m
a hegye
rá kiálto
megállot
van éve
idő terh
és szak
minőt a
azon ka
dásul vi
lyet Au
a mintho

azon kunyhókban, melyekben most minden csendes vala mint a halál. Egy völgy szájánál néhány ház mellett mentünk el — falunk nem nevezhetjük — és ezeket oly rövid idővel hagyták el előttünk, hogy a hamu még meleg volt a tűzhelyeken, és a kunyhók egyikeben az asztal megterítve s a takaros ebéd rajta kitalálva, míg azok, kiknek ebből jól kellett volna lakniok, tán már több mértföldnyire valának.

E szomorú gondolatokba merülve ültem egy kiálló szirtcsúcson kis sergem mellett, míg a legénység a déli hőségben pihent. A pontról, melyen valék, megtett útunkat több lépésnyire láthatám, s éppen erre fordultam megnézendő, vajjon a lovas csapat nem érkezik-e: midőn, míg szemeimet ezen irányban megfeszítém, úgy tetszett nekem, mintha valamit látnék az úton mozogni s koronkint meg-megállani. Távcsovemet ragadám, s rajta tisztán kiveheték egy lassan czammogó emberalakot. Hogy útunkban mellette el nem jöttünk, az világos volt, következőleg neki vagy a hegyen kellett lenni, vagy az út mellett rejtve.

Mindegyik gondolat elegendő vala arra, hogy bennem gyanút gerjeszsen, egy perczet sem késve nyeregbe vetém magamat, s lovam megsarkantyuzva, oly sebessen vágta-ték, mint csak tőlem kitelhete. A mint közelledtem, úgy tetszett nekem, az alak most oldalvást majd meg hátra vonul, mintha nem tudná mitevő legyen; attól tartva, hogy majd a hegynek fog s elszalasztom, fennhangon rá kiáltottam: „megállj!” Szavamra töstént megállott, én meg mellette termettem. Nyolezvan éven feljül levő agg-öregnek látszott, az idő terhe alatt majdnem ketté görbülve, haja és szakála hófehér, öltözete pedig olyan volt, minőt a tyroli köznép szokott hordani, kivéve azon kámzsás köpenyt, melyet mintegy ráadásul viselt, és a mely olyanszerű volt, milyet Austriában a zarándokok szoktak viselni, a minthogy botja és bórpalaczkja valami effe-

lének hirdeté. Az út és az útban eső falvak felőli minden kérdéseimre oly különös szójárral felelt, hogy belőle egy igét sem érthettem. Mind e mellett azon kérdés: miképp juthatott ő ide, nagy fontosságu vala rám nézt. Ha ő rejtve lehetett, míg mi oly közel haladtunk el mellette, szintugy lehetek mások is. Míg lelkemen e gyanuk villantak át, a szegény öreg reszketve állott oldalammal, mintha a rá várakozó sorstól remegne. A neki okozott félelemért némi kárpótlást akarva nyújtani, elővettem erszényemet, de mihelyt meglátta, kezével intett, tegyem el, s fejét rázva adá tudtomra, hogy nem fogadja el.

„Jer hát — mondék — még eddigelő oly zarándokkal nem tanálkoztam, ki tőlem egy ital bort el nem fogadott volna“ s evvel kalacsomat leoldva oda nyújtám neki. Ezt monhon megragadta s fenékgig kiürítette, azután meg két kezét égre tartván valamit mormogott, mit én imádságnak képzeltem. Ő vala az első élő lény, kit e vidékből láttam, — hirtelen némi csodás szeszélyem jött s visszaadám neki a palaczkot, és intém, tartsa meg magának.

Az ajándékot az öreg kíváncsian ragadta kezei közé, s egy köre letelepedve, bámolni kezdé majd felfalva szemeivel. Kétségbeesve a felől, hogy vagy egy szavát megérthessem, s eszembe jutva, hogy ideje tovább haladni, kezemmel búcsut intettem neki s visszavágtattam.

A lovas csapat azután csak hamar megérkezett, s képzelheti ön bámuláson, midőn megtudák, hogy ők az öreggel nem tanálkoztak, s habár a leggondosabban vigyázták a közel levő hegyeket, rajtok semmi élőlényt nem láttak. Megvallom, lelkemben akaratom ellenére is nyugtalanító gyanuk támadtak, s mentől többet gondoltam korára és erőtlenségére, magam annál rosszabbul érzém. Nem egyszer bántam meg, hogy nem tartóztattam le s hoztam el magunkkal; de viszont elgondoltam, ha szintén el is fogtam volna, hogy

ily fogolyra tettem szert, érte a főhadiszálláson minden bizonynyal kinevettek, ha keményen meg nem pironogattak volna.

E gondolatokkal telve adám ki a parancsot az indulásra. Célunk volt, ha lehetséges, a Mittenwald egy kis nyílásához még este előtt eljutni, hol egy kis lerombolt erőség nekünk biztos állomásul szolgálandana, azon esetre, ha valamely hegyi csapattól megtámadtatnánk. Azonban a földrajzon kijelölt utat a már megtett úttal összehasonlítván, felfedeztem, hogy több esetekben a valódi távolságok sokkal nagyobbak voltak, mint a menynyi a papirra vala rajzolva, s meggyőződtem felőle, hogy holnapnál hamarabb bármily erőmegfeszítéssel sem leszünk képesek a Schwartzthal szorosából kivergődni. Ez a tény nagyon nyugtalanított; mert eszembe jutott, mit e vidékről hallottam, t. i. hogy mielőtt e völgy Mittenwaldba szakadna, a szoros csupa ösvénynyé szűkül, s még ezt is minden lépten-nyomon lehullott sziklatömegek zárják el; azonban a hegyek sokkal tömöttebben borítvák cserjékkel, melyek a lesre igen is alkalmasak. Semmi sem lehetett veszélyesebb, mint egy megtámadtatás ily állásponton, hol néhány elszánt ember egy egész ezredet feltartóztathatna, míg a szűk szoros oldalaiból jól irányzott tüzelés, az alant álló sorokat a legkényelmesebben seperhetné.

Ezen merő kapuvá szűkülő torkolat, melyet Mitten-Thornak hívtak, a frank és tyrolói csapatok között több rendbeli borzasztó küzdelemnek volt tanuja, s mindig egész Tyrolban a legveszélyesebb szorosnak tartatott; a főhadiszálláshoz küldött mindegyik sürgöny csak az itt történt veszteségekkel, meg a közelében levő favár elfoglalására való tervekkel volt tele.

Tiszteim tanácsára, kik közül egyik már ismeretes volt a hely fekvésével, elhatároztam megállapodni a völgy azon részén, mely Mitten-Thortól mintegy két mérföldnyi távol-

ban, kissé kiszélesedve, megtámadtatás esetére nekünk szabadabb mozgathatást engedett; és ide alkonyat tájban meg is érkeztünk. Ez egy tojás idomu kis térecske volt hegyektől környezve, közepén egy kis folyó zúgott s szelte csaknem egyenlő két félre; a folyón faragatlan gerendákból készült palló vezetett a tulpartra, s mellette egy kis ösvény kanyargott fel a hegységbe.

Mire őrüzeinket meggyújtottuk, a hold is feljött, s bár magát mi, kik a mély völgyben fekvünk, nem láthatók, az egyik hegysort ezüst sugári gazdag fénye árasztá el, kijelölve minden szirtot, minden kőszálat mint ha fényes nappal lett volna. A szembe levő hegység legmélyebb árnyékba burkolva, kivételetlen setét tömeget képezett, s nekem úgy tetszett, mintha ránczba szedett szemöldökkel baljóslatulag és fenyegetődözve tekintene ránk. A legénység a hosszu úttól elfáradva, csak hamar leheveredett nyugodni tüzeik mellé, és a völgyön, kivéve a kis tábor lassu moráját, mély csend ült. A pallóra, honnan a szoros mind két irányzatban jótova látható volt, egy őrten rendelttem és az egész tanyát őrjárat-lánczczal vettem körül.

Ezen intézkedéseket, melyek jó darab időmet elfoglalák, megtéve, leheveredtem tüzem mellé, s alunni készültem; de hogy s hogy nem, elég az hozzá e napi fáradtságaim és erőmegfeszítéseim daczára sem tudtam aludni; mihelyt szememet behunytam, a zarándok állott előttem, s magam sem tudám miért nyugtalan és elégületlen valék. Eleget próbáltam elhítenni, hogy mind ez merő képzelgés, és csupán e helynek tulajdonítható, melynek borzadalmairól oly sokat hallottam; de elmémben mindegyre csak Schwartzthali veszteséink forogtak s meszszi üzték tőlem az álmat.

Mig itt fekvém gondolkodva, szemembe tünt egy kis sziklacsucs, mintegy harmincz talpnyira felettünk a hegyoldalban, melyet teljes fényével sütött a holdvilág, a mint ko-

ronkint
s miké
mondan
s lenéz
szirtsu
rost s
lenet é
szokott
fenyők
gyors
bogó
fegyve
dásul
katon
állomá
S
nyon
nünke
ler d
midő
közt
mint
szelle
gyéb
nem
halk
dék
egy
hog
mén
Mig
a g
inne
lehu
meg
emb
min
egy
mel
ren
ny
vol
ké
és

ronkint a setét felhők el-elvonultak előle, hogy s miként jött fejembe soha meg nem tudám mondani — de kedvem kerekedett felmászni ide s lenézni a völgybe. Néhány percz mulva a szirtcsucson ültem, melyről beláthatám a szorost s a lábaim alatt fekvő kis táborn. A jelenet éppen olyszerű volt, minőket Salvator szokott festeni; a szeszélyes vad hegyek, fenyőkkel és gránit darabokkal borzason; egy gyors hegyi folyam alatt csörömpölve; a lobogó őrtűz, körulte a katonák csoportozatai, fegyverük a rőt fényben csillogva; míg ráadásul a pusztá festvényhez fülembe hatott a katona dalának egyhangu dőnynyögése, mint állomásán le- s felsétála.

Sokáig ültem itt elbáméskodva e látványon; lelkemben a rabló életnek, mely benünket németeket anynyira érdekel, a Schiller drámáiból nem egy józú képe fordult meg: midőn éppen a felettem levő hegyen a levelek közt némi zörejt s olyszerű csörtetést hallék, mint a letörött galyak recsegése. A legkisebb szellet sem fűtt, egy levél sem mozdult egyébűtt csak amott. Hallgatództam, s csaknem bizonyos valék benne, hogy lassu és halk hangon beszédeket hallok, ovatosan kezdék leszállani a hegyről, midőn az ösvény egyik kiálló kanyarodásához érkezem, látám hogy a hidon álló őr puskáját leveszi s keményen czéloz valamire a nesz irányában. Mig én őt nézém, fegyverét elsüté, a lövést a galyak recsegése s némi kiáltás követte, s innen köszirtől köszirtre hengeregve végre lehullott alant a mély fübe. Alig volt időm meglátni, hogy ez egy teljesen felfegyverzett ember holtteste volt, s már a dob pergése mindenkit fegyverre szólított. A legénység egy percz alatt rendben és a lovasság lovai mellett állott, a tisztek körülvettek megtudni rendeletimet. Az ő lövése riasztotta fel mindnyájukat; mert rajta kívül senki sem látott volt semmit is. Szint ekkor a hegyek egyikéről vad és kísértetes „ha! ha!” hangozott, és a másíkról töstént hasonlag feleltek rá; e

hangok növekedve és a viszhangok által sokasítva hallszattak most innen majd amonnan, mintha tiz ezer száj orditozott volna; azután elhallgattak — néhány perczig minden csendes lön, erre meg golyózapor omlott sorainkra, s a völgy újból meg újból zengett a puska- lövésektől. Minden szirt, minden kőszál, minden bokor elfoglalva látszott, a szünetnélküli fegyverropogás mutatá, hogy ostromlóink száma tetemes. Minden ellentállás hasztalan vala — ellenséginket nem láhattuk — mit vala tennünk? — számunkra nem maradt egyéb, mint előnyomulni Mittenwald felé, hol a völgy térré szélesedve, magunkat bár minemű rendetlen csapat ellenében védelmezhetők. Indulást parancsoltam, s embereim futva haladtak, elől a lovasság. E közben a tyroliak részéről a tüzelés nőtön nőt, s e fatalis vadászok ritkán hibáztak egy lövést; tiszteink közül kettő már halva feküdt, más három veszélyesen megsebezve alig tudá a csapattal tartani.

„Az út torlaszolva és el van sánczolva“ kiáltá egy dragonyos őrmester a zavarba hozott főhadtesthez visszazavágtatva.

E gyászos hirre a legénység elordította magát, többen meg a rendből kiugordva kiálták: „Előre, rohamra!”

E derék ficzkók elébe szaladtam, fővegem kezembe ragadva rázám és biztatám őket; a többi követett, csak hamar megpillantók a torlaszt, mely keresztbe döntött nagy fákból állott, melyeknek vastag törzsei és öszsze-viszszafont ágai oly gátat képeztek, minőt eltakarítani koránt sem állott hatalmunkban. A torlaszon átmászni volt számunkra az egyetlen menedék; de alig értünk fél puska- lövésre, midőn egész szakasz tűz köszöntött egyenesen nekünk czélozva; a roham-csapat első sorai úgy lehullottak, mint egy ember, s bár helyökbe rögtön ujak rohantak elő a kétségbeesés és dühösségtől sarkalva, a hosszú csövek pusztító tüze minden lövésre hallált oszta közöttök, és mi saját bajtársaink egymásra halmozott holttestei között állottunk.

E közben hátulról szintugy ostromoltak, mint előlről, és most, midőn minden remény elhagyott, csak a maradt hátra, hogy éltünket lehetőségig drágán adjuk el. Egy dühös roham a torlasz áttörésére, rajta némi kis út bonított, melyen körülbelöl tizenkét bajtársimtól követve keresztül hatoltam, kiáltozva embe-
reimnek, hogy kövessenek. Diadal-kiáltásin-
kat azonban szintazon perczen még vadabb
ordítás nyomta el a tyrioliak részéről, kik
nemzeti fegyvereikkel, két kézre való kard-
jaikkal rohantak ránk. A küzdés rövid vala
és véres, mindegyik részről egyformán hul-
lott a legénység, de a tulnyomó erő által
felülmulva, látám mint esnek el bajtársim hal-
va vagy megsebezve. Részemről, vezérük
fejét egyetlen csapással hasítam ketté — ez
karomnak utolsó csapása volt, a következő
perczen le vala vágva. Vértől elárasztva
rogytam le, ellenfelem rám térdelt, s övéből
némi rövid kést rántva ki, éppen mellembe
akará szurni, midőn egy mellettem fekvő meg-
sebesült tyrolinak kiáltása feltartóztatá a dö-
fést, láték egy felemelt kart mintegy védel-
memre kinyujtva. Ezután nem sokra emlék-
szem — hallottam — úgy tetszik most is hallom
vad ordításait és halálhörgéseit bajtársimnak,
mint elleneink fegyvere alatt elhullottak. A
mészárlás borzasztó vala — nyolczszáz negy-
ven emberből, csak magam éltem feljül ama
rettenetes éjt.“ (Folyt. köv.)

A szegénységről.

— Naplóból. —

Völcse, majus 1-én 1850.

Miért álltok anynyi bánattal körülöttem,
ki vigasztalni jöttem titeket?! Miért e néma
bánat, s miért az elégtelenség jelei munka-
tört arcaitokon?! Reméltetek, tündér álmotok
volt s esalódtatok a remény és ébredés után.

Egy titkos vágy, az elégtelenség, fész-
kelé meg kebletekben magát; ez mi életuntá
tesz titeket, mi megkeseríti olykor az oly é-

des önkereset becsületes kenyerét, ez mi ál-
motokat megzavarja s lelketek ármány, csáb
útjaira vezeti.

Miután epedtek? kincs, föld után?

Kinek isten tiszta öntudatot adott, drá-
gább kincse van annak, mint a világ ösz-
szehalmozott minden aranya... Kit nem nyom
vád s rosztettek bünsulya: gazdag az, mint
király sok országaival, s a világ hiúságait
mosolyogva nézheti.

Kincs van birtokotokban... avagy ép tes-
tetők s jó egészségtök nem kincs-é, melyet
ember, míg bír, nem tud eléggé megbecsül-
ni, érezni... Hány van, ki fényes palotái s
halmozott aranyai közt soha egy jó napot sem
ér; mert kincse öntudatát terheli; hány, ki test
félszégességgel küzd, ki mint féreg mász s fe-
jét ég felé nem emelheti; hány, ki örökös éj-
ben hordozza e kinteli életet?

S ti mégis kincs után sohajtoztok?!

A föld végetlen területén nincs hely —
szólatok — hol mint magatokén megpihenhes-
setek; nincs mivel fennen kérkedjete: „e föld
enyim, határai meszsze-meszsze végződnek...“

Hiu emberek, szánnom kell titeket!

E föld, melyet tapodtok, a ti birtokotok,
ez termi meg munkátok után becsületes ke-
nyeretekeket, e fogadja bé elvégre fáradt tes-
tetekeket, ez az mi nyugalmat, enyhet ad ré-
tegei közt; s ti mégis végetlen földet ohaj-
totok, feledve hogy végre is igen kevés min
megpihentek az élet terhei, kinjai és elégtel-
letlenségei után.

Másoknak munkáttal hasznára vagy-
tok, s ti mégis szegénységről szólatok.

Szegényül de becsületesen élve, na-
gyobb lelki erőt, nagyobb erény-
hezzi ragaszkodást tanusítunk s
szébb példát adunk, mint a ki vé-
getlen kincsei közt nem küzd szük-
séggel és kísértetekkel...

Azon öntudat, hogy szegényül is be-
csületesen állunk az emberek közt, már kincs,
mit csak érezni de értékét pénzben meg-

határozni
csületes
ség és b

A t
nyül szü
föld ezer
egyiknél
a holnap

Vig
váltója
jászolban
sorsban
példait a

Sze
szébb é
melyet
rit, talá
ben rag
élete...
talán cs
tosságot

Má
talanítsa
veszítés
megszer
szu éle

Ki
ta, e f
kincsei
nem vo
kórokin
kincs,
elmerül
lélek, -

S
vagyat
Krózus
czolák
boldog

Ö
indulat
élet, m

*) v

határozni nem lehet. Szánjátok azt, ki a becsületes szegényt megveti, mintha szegénység és becsületesség öszsze nem férhetnének...

A természet rendjén van, hogy szegényül születünk s élünk e világon.... Nézd a föld ezer csudás alkatu teremtményeit, mind egyiknél az önkereset nehéz életét találod, s a holnapig bészereztet alig ritkánál kapod meg.

Vigasztalódjatok, hisz az emberiség megváltója Jézus mint szegény jött e világra; jászolban barmok közt született, és szegény sorsban adá az erény égi s oly magasztos példait az elégtelen embereknek.

Szegényül és becsületesen élve, a legszebb életet éljük.... Mint ragyogó csillag, melyet olykor az alatta elvonuló felleg elborít, talán csak azért, hogy annál fényesebben ragyogjon, olyan a becsületes szegény élete.... Az életteli küzdés elkomorít, elsötétít, talán csak azért, hogy lelki erőtök, álhatalosságotok annál szebben tűnjön fel.

Mások birtoka s javai utáni vágy ne nyugtalanítsa lelketeket, mert a léleknyugalom elvesztése oly kincs veszítése, melynek ismétli megszerzéséért hasztalan küzdenétek egy hosszú életemen keresztül.

Kit hiúság, fény, vagyon el nem kábita, e földön boldog csak olyan.... Ki elhiva kincsei közt jót nem tett, mások javára soha nem volt: nem élt e földön, az haszontalan kóróként álla az emberek között... Vagyon, kincs, hir-név birtokában a lelketlen gyáva elmerül s nem tudja, nem érzi, hogy van lélek, — van szív-öröm. *)

S nincs tartós boldogság e földön.... Ha vágyatok egyet elért, már más után epedtek. Krózus a dús király, midőn máglyára hurozolák, fájdalommal vallá, hogy senki sem boldog napjainak vége előtt.

Órizzétek meg kebletek tisztaságát a rossz indulatoktól, s munkás életetek egy gazdag élet, mely bizonynyára nem marad üres örö-

mektől, s mosolyogva nézhetitek a kincsalmazai közt dologtalan embereket.

Emlekezzetek meg a szegényekről szegénységetökben.

Vigasztaljon meg kebletek öntudata, önérzete szükségetökben.

Hisz szegényül de becsületesen élve: nagyobb lelki erőt, nagyobb erényhez ragaszkodást tanusítunk s szebb példát adunk, mint ki végtelen kincsei közt nem küzd szükséggel és kisértetekkel.

Száva Farkas.

Méhkosár.

Mindennemű mellfájás ellen, többszöri tapasztalás után, igen hathatós szergyanánt ajánlják a nyers alma-szeletek kigőzölgését, melyeket csak fűtött kemenczére rak az ember. Úgy látszik hogy az almában e nyavalyára nézt kitűnő gyógy- és enyhítő anyag létezik. Midőn nyers almát nem tanulhatni, hiányát az aszalt alma is pótolja, csak hogy 24 óráig áztatni kell előbb. Ez egyszerű szert — így ír az eredeti közlő — velem a véletlen tanáltatá fel, mint sok más nevezetést és hasznost, én kötelességemnek tartom közzé tenni, csak arra kérem az illetőket, ne vessék meg csupán azért hogy ily egyszerű, hanem tegyenek próbát vele, mert ha csak egyszer megkisértendik, bizonynyal tudom több rendbeli ajánlásra nem lesz szüksége. — — —

Bernből egy diákról azon ritka történetet írnak, hogy a rigorosumát megelőző este, magát e szoros vizsgálatnak megfelelni teljesen képtelennek tartá, anynyira hogy kétségbeesvén fogta magát és az Aar folyóba ugrott; azonban a keresve keresett halált még itt sem lelheté fel, mert a hullámok partra hajtották. Ismételjük az adagot, gondolja magában a diák, és újból belé ugrik; a víz azonban újra kiveti. Ekkor látva hogy rigorosuma elöl még a halál sem mentheti meg, újból kétségbeesik és előáll és a vizsgálaton a legnagyobb dicsérettel esik által. — Aztán szóljon még valaki a hidegviz cura ellen!

*) Vörösmarty.

Hány hét a világ?

Franciaországban még eddig oly nagyon mérsékelt az ellenzék, a milyen nagyon heves az alkotmány elleni megtámadásban az ugynevezett rend pártja. A választási tjavaslat törvénynyé válása bizonyos, a köztársasági elnök általi megerősítése valószínű, de hogy majd gyakorlatba vétele is oly könnyű leend, mint megalkotása, az igen kétes. Elég az, hogy mától holnapig csendnek örülhet Paris, s a milyen az anya, olyan a leánya is — az ország. A nép ugyan nyugtalankodni kezdett volt néhány megyében; de szemeit a fővárosra fordítván, elszégyelte magát, hogy annak zenebonás természetéről ismert lakossága oly példás nyugodtan viseli magát, szebbnek látta hát a jó példát követni s a csendes türésben, kedvezőbb idők vársában fejteni ki oly hatalmas erőt, mely bosszantsa a most uralkodó rendpártot, s még kihívóbb s az alkotmányt még érzékenyebben vagdaló rendszabályokra bátorítsa föl. A socialista vagy vörös párt az ország nagy része előtt elveszti rémületes voltát az által, hogy a tiszta republikánusok vagy kékek pártjával egyesült, melynek élén a juniusi fölkelők híres legyőzője Cavaignac tábornok áll. — Cavaignac pedig egyike azon kevés egyéniségeknek, kik valamely ügynek diadalára vagy bukására — a küzdést nem békes útoninak véve — ahoz csatlakozásuk vagy attól elválásuk által csaknem eldöntőleg hatnak. Cavaignac még igen nagy szereplésre lehet hivatva: a három trónkövetelő pártjainak útjában roppant akadályul állhat elő. Népszerűsége nincs ugyan, de van és leend irányában valami egyéb, mi amannál többre becsülendő, t. i. a bizalom, melylyel jelleme iránt egy nagy párt, az ország becsületes többsége viselte-

tik, s mely őt még a nép kormányának élére fogja állithatni.

Az angol és francia kormány közötti czivódás mulófélbe van; de szives egyetérésre köztük nem igen számolhatni. A mint beszélük, lord Palmerstonnak kezében volnának azon okiratok, melyek a Napoleon Lajos és az orosz czár közti titkos szerződést kétségtelenül mutatják. Ezen okiratokat közzéteendő vala a furfangos angol külügyminister, de a francia kormány meghunyászkodta következtében félretette, oly szándokkal, hogy szükség esetében a nagybátya kis unokaöccse ellen használandja.

Az orosz czár maj. 24-én megérkezett Varsóba. A porosz kormány részéről a király testvérén a porosz herczegen kívül Varsóba küldetett Manteuffel is, hogy adná által királya saját kéziratát a minden oroszok császárnak, a melyben végelhatározását nyilvánítja, hogy Poroszország soha és semmi föltétel alatt sem fog beléegyezni a régi szövetséggyűlés helyreállításában, kérve egyszersmind az orosz czárt, munkálna hatós befolyásával az austriai cabinetre, hogy németországi politikáját változtassa meg. A minden oroszok császára, mint mondják, a cattaroi öblöt kívánná az austriai cabinettől, hogy ott hadihajóinak biztos tengeri állomása lehessen — és ezen öböl átengedése esetében kész volna Austriát a porosz igények ellenében pártolui. Ki tudja, mit szülnek a közelebbi napok ez érdekes ügyben. Annyi valószínűnek látszik hogy a szülés békelábon fog történni. Mert béke a népek főérdeke s a kormányoknak is ohajtása, s csak is azért van a béke oly igen fölfegyverezve, hogy nagyobb biztonságban lehessen minden véletlen ellen. Mert az ördög soha sem alszik.

Felelős szerkesztő MAKOLDI SÁMUEL.

Nyomatott az ev. ref. kollégium betüivel.